

Користь від концертів була обопільною: поранені бійці одержали насолоду від сприйняття живильної музики, а студенти здобули досвід концертування, усвідомлення важливості волонтерської діяльності, можливість творчої самореалізації.

Отже, важливим у вирішенні проблеми патріотичного виховання студентів є комплексний підхід. Поєднання патріотичного змісту музичного репертуару концертів з ситуацією безпосереднього спілкування студентів з учасниками бойових подій на Донбасі, а також виконання самими студентами українських народних пісень – усе це створює найбільш ефективні умови для виховання у студентів патріотичних почуттів.

Використана література:

1. *Побережна Г. І, Щериця Т. В.* Українська народна пісня : навчально-методичний посібник / Г. І. Побережна, Т. В. Щериця. – К. : Вища школа, 2006. – 151 с.
2. *Скуратівський В.* Патріотизм : філософський енциклопедичний словник / В. Скуратівський. – К. : Абрис, 2002. – 750 с.
3. *Чернова В.* Проблема патріотизму в сучасному науковому дискурсі / В. Чернова // Військово-науковий вісник. – Львів : АСВ, 2011. – Вип. 15. – С. 228-238.

Abstract

This article's main problem is the students patriotic education through musical art. The article shows how organization and students participation in volunteer concerts helps to rehabilitate the wounded soldiers in military hospital.

Keywords: *patriotism, volunteer activity, Ukrainian folk song, concert.*

УДК 371.32.911

Krim H. B.

ПІДРУЧНИК ГЕОГРАФІЇ В КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОГО І КОМПЕТЕНТНІСНОГО НАВЧАННЯ

У роботі висвітлено мету і характерні якісні ознаки підручника з географії, що відповідає засадам особистісно зорієнтованого та компетентнісного навчання.

Ключові слова: *підручник географії, особистісно зорієнтоване навчання, компетентнісне навчання, географічні компетенції.*

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти ґрунтується на засадах особистісно-зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів, що реалізовані в освітніх галузях і відображені в результативних складових змісту базової і повної загальної середньої освіти. Усі підходи тісно пов'язані між собою. Особистісно зорієнтований є “парадигмальним, стратегічним”, компетентнісний впливає з діяльнісного і “є тактичним втіленням особистісно зорієнтованого”, оскільки “має більш конкретний характер” [6, с. 311].

Особистіснозорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і навичок учня, застосування здобутих знань у практичних ситуаціях, пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища [3].

На думку сучасних педагогів, саме набуття життєво важливих компетентностей може дати людині можливості орієнтуватись у сучасному суспільстві, інформаційному просторі, швидкоплинному розвитку ринку праці, подальшому здобутті освіти. Компетентнісно орієнтований підхід до формування змісту освіти став новим концептуальним орієнтиром шкіл [5, с. 6]. Переважна більшість освітян-науковців і педагогів-практиків переконані, що навчання сучасної учнівської молоді

у школі має здійснюватися на новій концептуальній основі в рамках компетентнісного підходу [7, с. 359].

Освітні компетенції трактуються як способи діяльності учнів, знання, уміння та навички, яких вони набувають під час навчально-виховного процесу, а також у наслідок самоосвіти, що забезпечують досягнення цілей загальноосвітньої школи з формування системи поглядів, принципів, норм поведінки школярів.

Географічні компетенції – це сукупність знань, умінь, навичок, способів діяльності, поглядів, переконань, ціннісних орієнтацій здобутих в процесі географічної освіти, які учень може використовувати для вирішення різноманітних проблем, ситуацій.

Провідну роль у навчальному процесі з географії поряд із засвоєнням знань учнями відіграє формування умінь та навичок навчальної діяльності, що є окремою предметною компетенцією. Такі вміння й навички утворюються та функціонують на основі знань. Усі педагоги й психологи одностайні, що вміння завжди виходить зі знань і спирається на них, що передбачає свідомий інтелектуальний процес застосування знань і навичок для здійснення прийомів дії згідно з поставленою метою [2, с. 26].

Беззаперечно, що головним засобом формування ключової компетентності – вміння вчитися є підручник. Навчальна книга, що створена на засадах особистісно-зорієнтованого та компетентнісного підходів, має не тільки інформаційне наповнення, а й спонукання до діяльності. Підручник – це комплексна інформаційна модель, що відображає елементи педагогічної системи (цілі, зміст навчання і виховання, дидактичні процеси, організаційні форми навчання) та дозволяє втілити їх на практиці [1].

Раніше на традиційні навчальні книги покладалося, як правило, два дидактичних завдання: закріплення знань, отриманих на уроці та їх відпрацювання вдома. У сучасних же підручниках спостерігається тенденція розширення їх функціональності. Забезпечення ефективної пізнавальної діяльності учнів, що орієнтує їх на самостійне здобуття знань можливе за реалізації у підручнику інформаційної, управлінської, комунікативної, розвивальної і виховної функцій, функцій диференційованого та індивідуалізованого навчання.

У структурі підручника з географії виділяють два основних компонента: текстовий та позатекстовий, які формують складний взаємопов'язаний комплекс.

Нинішні вимоги до підручника визначаються його основним призначенням, яке безпосередньо пов'язане з актуальними цілями сучасної освіти. З одного боку, підручник розглядається як найважливіше джерело знань, у якому в доступній формі формулюються і розкриваються основні наукові поняття та уявлення, що передбачені програмою, фіксуються освітні стандарти. З іншого боку, підручник – це важливий засіб навчання. Саме через нього здійснюється організація процесу засвоєння змісту, не лише в пізнавальному аспекті, а й з точки зору розвитку самостійності, творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення [4, с. 7].

Для успішного особистісно зорієнтованого та компетентнісного навчання матеріал навчальної книжки з географії має мати практичне спрямування, розвивати у школярів творчі здібності – здатність використовувати здобуті знання у нових ситуаціях. Ці завдання вирішують наступні особливості навчальних видань:

– доступність текстового наповнення, його системність та комплексність у відтворенні географічної картини світу з врахуванням психолого-педагогічних вікових та індивідуальних особливостей учнів основної школи;

– інтерактивність – подання матеріалу у формі діалогу, що сприяє вільній атмосфері навчальної діяльності;

– якісний та продуманий ілюстративний матеріал, що допомагає візуалізувати геопросторові об'єкти та явища, поглиблює знання учнів та передбачає наявність запитань та завдань для засвоєння;

– мотиваційна складова, що спрямована на розвиток пізнавальних інтересів учнів, та включає: блоки для вивчення основних тем з короткою інформацією про знання та уміння, які отримають учні у процесі вивчення теми; цікаві географічні факти викладені у рубриках; проблемно-пошукові завдання; теми та алгоритми цікавих географічних досліджень;

– різноманітність завдань та вправ, що є основою диференційованого навчання та спрямовані на розвиток умінь вчитися;

– поради, орієнтири для ефективного використання компонентів засобу навчання, зразки та алгоритми виконання робіт.

З огляду на викладене, зазначимо, що, розробка поліфункціональних підручників географії нового покоління можлива у рамках особистісно зорієнтованого та компетентнісного підходу, згідно з яким форма, зміст і конструкція підручника мають відповідати психологічним закономірностям навчальної діяльності, враховувати індивідуальні особливості навчання, забезпечувати ефективне формування знань та вмінь, які школяр може використовувати на практиці.

Використана література:

1. Беспалько В. П. Теория учебника: Дидактический аспект / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1988. – 160 с.
2. Бугрій О. В. Теорія і методика формування інтелектуальних умінь учнів у процесі географічної освіти [Текст] : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Бугрій Олена Володимирівна ; Криворізький держ. педагогічний ун-т. – Кривий Ріг, 2006. – 405 с.
3. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України, 2011. – Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/state_standards/.
4. Жемеров О. О. Робота з підручником географії у загальноосвітній школі: методичний посібник / О. О. Жемеров, О. М. Карпенко. – Харків : ХНУ, 2010. – С. 20.
5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : "К.І.С.", 2004. – 112 с.
6. Фасоля А. М. Підручник з української літератури: погляд крізь призму засадничих ідей діяльнісного, особистісно зорієнтованого і компетентнісного підходів / А. М. Фасоля // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол. ; голов. ред. О. М. Топузов]. – К. : Педагогічна думка, 2015. – Вип. 15. – Ч. 2. – 378 с.
7. Якименко Ю. В. Оновлення уроку географії у контексті компетентнісного підходу / Ю. В. Якименко, Л. А. Покась // Young. – 2016. – Т. 29. – № 2. – С. 356-359.

Abstract

In the work we consider the purpose and specific qualitative features of geography textbook that meets the principles of competence and individually oriented education.

Keywords: *geography textbook, personality oriented education, competency education, geographic competence.*

УДК 378.0113-051:004

Куліш Л. А.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВЕБ-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Розглянуто технологію створення веб-сайту та представлено дві основні групи, що забезпечують: статичне представлення інформації і динамічне представлення інформації.

Ключові слова: *Інтернет, веб-сайт, статичні сайти, динамічні сайти.*

З кожним днем нові інформаційні технології удосконалюються і вчитель технологій повинен відповідати вимогам сьогодення. На сьогоднішній день нові інформаційні технології надають якісні